

Aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarisen selvitystyön ohjausryhmä

Aika 15.12.2020 klo 8.30-9.15

Paikka Osallistuminen ensisijaisesti Teamsin kautta etänä
Eduskunta, Kabinetit 1 ja 2

Osallistujat Puheenjohtaja
Aki **Lindén**, kansanedustaja, SDP

Jäsenet

Anneli **Kiljunen**, kansanedustaja, SDP

(varajäsen Ilmari Nurminen, kansanedustaja, SDP)

~~Riikka **Slunga-Poutsalo**, kansanedustaja, PS~~

Kaisa **Juuso**, kansanedustaja, PS

~~(varajäsen Jani Mäkelä, kansanedustaja, PS)~~

Ilkka **Kanerva**, kansanedustaja, KOK

Mia **Laiho**, kansanedustaja, KOK

~~(varajäsen Anna-Kaisa Ikonen, kansanedustaja, KOK)~~

~~Markus **Lohi**, kansanedustaja, KESK (vpj)~~

~~Petri **Honkonen**, kansanedustaja, KESK~~

~~(varajäsen Hanna-Leena Mattila, kansanedustaja, KESK)~~

Mirka **Soinikoski**, kansanedustaja, VIHR

(varajäsen Hanna Holopainen, kansanedustaja, VIHR)

Matti **Semi**, kansanedustaja, VAS

~~(varajäsen Pia Lohikoski, kansanedustaja, VAS)~~

Veronica **Rehn-Kivi**, kansanedustaja, RKP

~~(varajäsen Mikko Ollikainen, kansanedustaja, RKP)~~

~~Antero **Laukkanen**, kansanedustaja, KD~~

(varajäsen Sari Essayah, kansanedustaja, KD)

~~Harry **Harkimo**, kansanedustaja, LiikeNyt~~

Pysyvä asiantuntija

Finanssineuvos Anu **Nousiainen**, valtiovarainministeriö/VKO

Sihteeristö

Neuvotteleva virkamies Mikko **Saarinen**, valtiovarainministeriö/VKO

Erityisasiantuntija Antto **Korhonen**, valtiovarainministeriö/KAO

Johtava asiantuntija Katja **Palonen**, työ- ja elinkeinoministeriö

Lakimies Suvi **Velic**, sosiaali- ja terveysministeriö

Neuvotteleva virkamies Sanna **Sihvola**, maa- ja metsätalousministeriö

Erityisasiantuntija Aino **Pietarinen**, ympäristöministeriö

Erityisasiantuntija Miira **Lehto**, valtiovarainministeriö/VKO, tekninen sihteeri

Projektiassistentti Hanna-Maija **Perttola**, valtiovarainministeriö/KAO, tekninen sihteeri

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja Aki Lindén avasi kokouksen.

Päätös:

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutoksitta.

2. Selvitysraportin käsittely ja hyväksyminen (liitteet 2a-e)

Erityisasiantuntija Antto Korhonen valtiovarainministeriöstä esitteli keskeisimmät muutokset raporttiluonnokseen viime käsittelyn jälkeen sekä lukua 5 siirrettäviksi ehdotettavista tehtävistä ja skenaarion 1 mukaisten tehtäväsiirtojen edellyttämistä mukautuksista maakuntaan.

Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen valtiovarainministeriöstä esitteli lukuun 5 edellisessä kokouksessa sovitun perusteella tehtyä kirjausta mahdollisesta jatkoselvittämisestä (raporttiluonnoksen s. 79) sekä lukua 6 ehdotettujen tehtäväsiirtojen vaikutuksista valtionhallinnon rakenteeseen ja tehtävien organisointiin. Luvussa tarkastelu on jaettu kahteen kokonaisuuteen: Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävien uudelleenjärjestelyvaihtoehtojen sekä muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyvaihtoehtojen tarkasteluun. Saarinen kertoi Valvira-AVIt-alaryhmän selvittämistä uudelleenjärjestelyvaihtoehtoja.

Antto Korhonen kertoi lukuun 7 kirjatusta ehdotettujen tehtäväsiirtojen vaikutuksista kuntien toimintaan.

Puheenjohtaja korosti, että poliittisten ryhmien näkemykset on pyritty tuomaan valmistelussa avoimesti esiin. Ohjausryhmän edellisessä kokouksessa skenaario 1 sai laajan kannatuksen kaikilta kokoukseen osallistuneilta ryhmiltä. Skenaariota 2 kannattivat vihreät ja SDP tietyin reunaehdoin, ja kokouksen jälkeen käydyssä

ohjausryhmän puheenjohtajan ja vasemmistoliiton keskustelussa myös vasemmistoliitto ilmoitti kannattavansa skenaariota 2. Keskusta oli laajempien tehtäväsiirtojen kannalla ja siksi se on ilmoittanut toimittavansa raporttiin eriävän mielipiteen viikon 51 aikana. Tässä kokouksessa on käsiteltävänä pohjaesitys, että hyvinvointialueille ehdotettaisiin siirrettäväksi tehtäviä edellisessä kokouksessa laajimman kannatuksen saaneen skenaarion 1 mukaisesti.

Liitteenä 2a olevan raporttiluonnoksen luvussa 5.1 ehdotettiin, että hyvinvointialueille siirrettäisiin kuntien hoitamien ympäristöterveydenhuollon tehtävien lisäksi uutena tehtävänä alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun koordinaatiotehtävä, joka edellyttää säätämistä tehtävästä (tehtävän sisällön määrittämistä) lailla. Koska tehtävästä ei ole hyväksyttyä lainsäädäntöä olemassa eikä tehtävän sisällöstä ja vaikutuksista turvallisuusviranomaisten toimintaan ole tarkempaa selvitystä, ohjausryhmä päätti poistaa tässä vaiheessa skenaariosta 1 ja hyvinvointialueille siirrettäväksi ehdotettavista tehtävistä alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun tehtävän.

Käydyssä keskustelussa ohjausryhmä päätti muuttaa raporttiluonnoksen sivun 79 kirjausta monialaisen maakunnan mahdollisesta jatkoselvittämisestä seuraavasti: ”Hyvinvointialueiden toiminnan vakiintuessa myös näiden tehtävälaajennusten osalta ja toimintaympäristön samalla muuttuessa ~~olisi perusteltua~~ voi olla tarpeen harkita uudelleen hyvinvointialueiden tehtävien laajentamista maakunnan liittojen lakisääteisillä tehtävillä ja valtion nykyisin hoitamilla julkisen henkilöliikenteen tehtävillä.” Ohjausryhmä ei halunnut ottaa etukäteen kantaa hyvinvointialueiden tehtävien mahdolliseen laajentamiseen vuonna 2026 toteutettaviksi ehdotettavien tehtäväsiirtojen jälkeen vaan jätti tarkemman jatkotyöstämisen ja selvittämistarpeen valtioneuvoston harkittavaksi.

Lisäksi raportissa huomioidaan vahvemmin, että skenaarioihin ja tehtäväsiirtoihin vaikuttaa se, minkälaiseksi sote-uudistuksen lainsäädäntö eduskunnassa muotoutuu.

Puheenjohtaja kiitti ohjausryhmää hyvästä keskustelusta ja totesi, että raportin sisältö on käyty läpi.

Päätös:

Kuultiin esittely raportin sisällöstä keskittyen erityisesti lukuihin:

- 5 Alustava ehdotus siirrettävistä tehtävistä ja niiden edellyttämistä mukautuksista maakuntaan
- 6 Ehdotettujen tehtäväsiirtojen vaikutukset valtionhallinnon rakenteeseen ja tehtävien organisointiin (ml. Valvira-AVI selvitys)
- 7 Ehdotettujen tehtäväsiirtojen vaikutukset kuntien toimintaan

Hyväksyttiin aluehallinnon ja monialaisten maakuntien parlamentaarisen selvitystyön sisältö ml. raporttiin sisältyvä alustava ehdotus siirrettävistä tehtävistä (raportin luvut 5.1 ja 5.2) ja monialaisen maakunnan jatkotarkastelua koskeva kirjaus (raportin luku 5.3.) kokouksessa sovituin muutoksin: poistetaan ehdotus alueellisen ja paikallisen turvallisuussuunnittelun tehtävän siirtämisestä hyvinvointialueille ja muokataan monialaisen maakunnan jatkotarkastelua koskevaa kirjausta edellä esitetyllä tavalla. Raporttiin liitetään keskustan eriävä mielipide.

Todettiin, että teknistä tietojen tarkistusta ja viimeistelyä jatketaan selvitystyön valmistelutyöryhmän ja sihteeristön työnä. Selvitysraportti luovutetaan tammikuussa 2021 myöhemmin päätettävänä ajankohtana.

3. Kokouksesta tiedottaminen

Puheenjohtaja ehdotti, että kokouksesta ei tiedoteta erikseen, sillä raportista puuttuu vielä keskustan eriävä mielipide. Ohjausryhmän näkemyksiä ja ehdotuksen muotoutumista tuodaan tasapuolisesti esille.

Päätös:

Päätettiin, että kokouksesta ei tiedoteta erikseen, vaan selvitysraportin kokonaisuudesta tiedotetaan sen valmistumisen ja luovuttamisen myötä tammikuussa 2021.

4. Muut asiat

Todettiin, että hyvinvointialue on englanniksi Health and social services county.

Puheenjohtaja kiitti ohjausryhmän jäseniä aktiivisuudesta ja rakentavasta keskustelusta selvitystyössä.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.15.

Erityisasiantuntija

Miira Lehto

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirja 4/2020, luonnos
Liite 2a Raporttiluonnos_2020-12-10
Liite 2b Kalvot_nostot raporttiluonnoksesta
Liite 2c Raportin liite 1
Liite 2d Raportin liite 2
Liite 2e Raportin liite 3
Liite 2f Raportin liite 4